

PISMO JOBU

Dragi moj mali Jobe!

Sanjaš li još granate kao i onog dana kada smo se upoznali. Bila je duga zimska noć kada je tvoja mama, zabrinuta zbog tebe pozvonila na moja vrata i zamolila me za kućnu posjetu. Tata je po terenu bio danima, a vi po hotelskim sobama i tuđim kućama potjerani iz mukom podignutog domaćeg ognjišta. Dok si se družio s mojim sinovima, uvijek si bio tih, povučen i nisi se žalio ni na što. Tvoje velike oči bile su pune neisplakanih suza, a na kraju usana razvučenih u osmijeh očitovala se tuga, u tragovima djetinjstva očitovala se bol. Tvoje svjedodžbe nisu ničim zaostajale za drugima. Tvoje lice bilo je najsretnije nedjeljom kada si oblačio bijelu ministrantsku haljinu i posluživao kod oltara. Tada su nestajale sve brige. Bio si na sigurnom jer već tako mali znao si da te od Njegove ljubavi nitko ne može rastaviti...

Moj mali Jobe, jesi li ikada u životu dobio pismo i zašto ti ja pišem? Tko si zapravo ti? Da, tko je mali Job? Ja, ti, on, mi... Svatko od nas neka se pomalo prepozna u ovom pismu (za koje me zamolio don Ante promijenivši prvobitni naslov ovog studijskog dana). Najteže je bilo razmisliti i dokučiti tko si i gdje si se skrio.

Zbog čega si zaplakao onog hladnog zimskog jutra kada si ugledao svijet? Zbog gubitka sigurnosti i topline ili zbog budućnosti koja te čeka? Raširila su ti se pluća pa si zato plakao i svi smo se tom prvom plaču radovali. Nijedan plač više neće biti na radost osim pokoje suze. Zašto li si sve plakao prve godine života: i zbog gladi, žeđi, boli napuštenosti – bilo je teško ostati sam u inkubatoru, razapet između infuzija, odvojen od topline majčinih grudiju i dodira tijela; zbog one zadnje kapi mlijeka koja ti je trebala za napuniti želudac, a majka ti je brižno gurala bočicu, nakon čega bi povratio i ostao gladan. A onda je mama krenula na posao, pokušali su je zamijeniti, ne kažem da nisu bili dobri, ali ti si trebao mamu. Poslali su te u jaslice među slinave i uplakane vršnjake, a tebi je trebao mamin skut. Vrtić je bio sjajno razdoblje u tvom životu osim tete koja je zračila strogošću i revnošću i zaboravljala da si samo dijete. Prijatelje su mučile iste brige, a ti si ipak nevoljko ostajao kod kuće pa čak i s temperaturom. Volio si se igrati sa svojim vršnjacima čak i kada su uzimali igračke koje si upravo htio. Taj predivni bezbrižni svijet je nestao onog dana kada si se sa ogromnom torbom na leđima našao ispred škole okružen krežubim prvašićima koji su te zadirkivali zbog čuperka na glavi, naočala na nosu, klempavih ušiju, nespretnog hoda i mame koja ti je pokušavala ponekad olakšati život noseći

ti torbu i objašnjavajući kako si krhak i nježan i kako tvoje male kosti ne mogu podnijeti taj teret. Nije ni znala koliko su te boljela zadirkivanja da si mamin sin, a ti joj to nisi rekao iz straha da je ne povrijediš. Prva slova i tvoja nemirna ruka, nikako da ih smjestiš među redove, pa matematika i one kućice, a mama i tata nisu tako učili, sat glazbenog i note koje ti nisu ništa značile jer ih nisi razlikovao, a ono preskakivanje kozlića na satu tjelesnog svaki put bi se pretvorio u Odisejevog konja, a ti bi pred njim odrvenio od straha od nove jedinice koja će ti pokvariti i onako jadan prosjek. Radovao si se novom predmetu: školskom vjeronomuškom. U crkvi si znao svaki kutak koji si još četveronoške obišao dok su te tvoji uzaludno pokušavali zadržati u klupi. Aleluja je bila prva pjesma koju si pjevao. Molio si svaku večer. Ne bi izlazio iz kuće niti ručao, a da se ne prekrižiš. Radovao si se da ćeš imati bar jednu peticu... Tako je i bilo sve dok nije došla nova nastavnica i zadala vam kontrolni zadatak. Nisi znao odakle početi i što prije riješiti, ono što znaš ili ono što ne znaš, a onda su ti se pomiješali i kraljevi i proroci i Makabejci, a Joba nikako nisi mogao razumjeti kako sve podnosi i uz to se ne buni sve dok i ti iz priče o Jobu nisi dobio jedinicu. Znao si da to nema veze s Istinom u koju vjeruješ i da ćeš kad-tad dokazati svojoj vjeroučiteljici da ono što ti nije objasnila ne možeš naučiti i da ti nema kod kuće tko objasniti jer nitko od tvojih ne ide više na vjeronomušku niti ga je učio u školi.

Sa školom su došle nova pitanja i nove muke. Koje li samo postiđenosti kada si mokrih hlača dolazio kući jer ti učiteljica nije dala napustiti razred prije zvona – a ti od druge godine ni krevet više nisi mokrio, a kamo li hlače. To su bile samo početničke brige koje su iz dana nestajale i poprimale novi oblik. Ne mogu zaboraviti onaj trenutak kada sam te pitala za najboljeg prijatelja, a ti si odgovorio: „Nemam ga. Mrtav je.” I on i otac su nastradali u prometnoj nesreći. Na njegovoj klupi bijeli cvjetovi oživljavali su njegov andeoski osmjeh i razdražljivost djetinjstva. Jesi li uopće znao što je to smrt? Jednom kada si bio mali rekao si da se bojiš umrijeti jer da ne znaš gdje ćeš poslije. Zbog tvoje živahnosti strašili su te pakлом i krampusom. Sjećaš li se kada si se na priredbi za sv. Nikolu potukao s krampusom jer su te htjeli s njime zastrašiti... E moj mali Jobe, kada si stekao novog prijatelja on je odselio u drugu školu i ponovo si ostao bez najboljeg prijatelja. I onda si nakon godina nestasluka i potrošenih stranica crne knjige u kojoj nije bilo više mjesta za tvoje ime, promijenio školu. Nadao si se da će biti bolje, ali uskoro si postao dežurni krivac i više nisi imao pravo glasa. Tvoja je pojava uznemirivala nastavnike jer su znali da ne možeš sjediti niti 5 minuta, a pogotovo ne jedan školski sat, a da nešto ne zapitaš ili se ne pomakneš s mjesta. Zaboravljeni zadaće i

nenapisani domaći zadaci pali su u vodu zajedno s ispisanim stranicama crne knjige kada bi upitao gđu učiteljicu kako je. Pričao si mi kako si se uplašio da će umrijeti kada sam bila u rodilištu. Tko može odvagnuti sve te strahove i nemire i zaustaviti ih jedinicama i ukorima, a da još dublje ne zakopa ranjenu dječju dušu. Ti si to znao nositi, znao si da je to realna plaća za ono što si pokazivao, a tebi je zapravo bilo najteže sa samim sobom dok su oni koji su te korili, odlazili i dolazili. Onda si shvatio da trebaš ostaviti i igru i prijatelje i dobro zagrijati stolicu, pročitati još puno stranica i još mnogo slova smjestiti između crtica. Izgubljeno vrijeme od igre nije bilo ništa u usporedbi s gubitkom drage susjede onog jutra kada ju je ispred škole usmratio nesmotreni motorist usred pješačke zone. Više se djeca nisu usudila tuda proći sama dok nisu klupama ogradiili prostor, koji te trajno podsjeća na mjesto nesreće. Koliko muke, žuljeva i napornih sati vježbanja odvojenosti od igre i strpljenja zbog sviranja koje te uopće nije zanimalo. Škola stranih jezika, trening i vjeronauk izvan nastave ubrzo su ti zauzeli sve vrijeme za odrastanje kroz igru i bezbjednost. Jednog dana si mi rekao da možeš preboljeti i gubitak prijatelja i vremena za igru jer želiš biti čovjek i zamolio si me da te rasteretim nekih obveza zbog kojih više ne možeš disati niti odrastati kao dijete. Sjećaš li se onog udarca u prsni koš na satu tjelesnog zbog kojeg si trebao mirovati 20 dana kao da si prebolio infarkt i da nitko nije nazvao i pitao jesli li živ, a prvi dan kada si nakon ležanja došao u školu, odmah te prozvala nastavnica i dobio si jedinicu. Ne znam koga su jedinice boljele više tebe ili mene, ali jedno znam: postao si imun na njih ili se to meni samo činilo. Napokon si shvatio da ostaviti igru, prijatelje i zagrijati stolicu znači korak naprijed u tvom životu. Učio si danima. Nije te zbulilo ni lijepo vrijeme, ni cika djece, znao si što sve moraš ostaviti i uspio si, ispravio si jedinice i završio školu.

Srednja škola donijele je nove brige. Nisi se mogao načuditi tvojim kolegama koji su zbivali neslane šale s profesorima i s vršnjacima. Nisi znao hoćeš li plakati ili se smijati kada su ti kolegu bacili u kontejner. Zamjeriti se bilo je pogibeljno gotovo jednako kao pristati na cigaretu, piće ili fiksanje. Sva sreća nisi zaboravio dobrog starog prijatelja koji je mogao i bez toga. Kako li su te samo ismijali kada si rekao da ti ne trebaju kondomi koje su neki zabrinuti odgojitelji velikodušno dijelili po školi zabrinuti za vaše zdravlje, a zapravo vas gurali u bolest! Kada si rekao da ne želiš imati intimne odnose prije braka smijali su se i nazivali te popom. Jedan po jedan napuštali su te kolege, ostala je samo ona kojoj si pružio ruku onog dana kada je posrnula ispred škole. I zbog nje su te zadirkivali. Nije te zbulila ni činjenica da je ismijavaju zbog duge sukne i majica koje pokrivaju pupak, znao si da neće postati časna sestra i da je to odijevanje bilo zbog strogosti

njezinih roditelja koje iz ljubavi nije željela povrijediti. Čestitam ti moj mali Jobe koji si znao birati između mora i kopna, bogatstva i siromaštva, ljubavi i računice. Siromaštvo koje nije napustilo tvoj duh omogućilo ti je priznati da si sve što imaš dobio od Boga koji te je sve ove godine odrastanja pratio kroz tijesne i trnovite staze. Sada bi mogao i ti reći da si kao i Job kroz patnju još više upoznao Veliku Ljubav koja nam je darovala Sina, novozavjetnog Joba, kao uzor predanja Volji Očevoj, napose u patnji po kojoj smo spašeni i ohrabreni. Zar pravedni i pobožni Job na kraju nije izrekao svoje novo i duboko iskustvo Boga: „...po čuvenju tek poznavah te dosad, ali sada te oči moje vidješe.” (Job, 42,5) Osim toga, moj mali Jobe, sigurno znaš i nadahnute riječi sv. Pavla: „Znamo da Bog čini da sve pridonosi dobru onih koji ga ljube...”(Rim, 8, 28) i ona: „Držim doista, da patnje sadašnjeg vremena nisu dostojeće usporedbe sa slavom koja će se objaviti u nama.”(Rim, 8, 18)

Moj mali Jobe, što još reći tebi danas u ovom novom vremenu kada je smisao života postao što lakše doći do cilja. Prozivaju li roditelje zbog zlostavljanja kada djeca ne mogu imati što hoće, nastavnike zbog pedofilije kada im izraze ljubav i toplinu ili je sve zaista otišlo tako daleko da su jedni drugima utjerali strah u kosti i od krivog pogleda. Pa koji roditelj ne voli svoje dijete? Zar i on nije umoran, zabrinut i opterećen brigama? Svaki dan tražiš: kupi mi ovo,

kupi mi ono, ako ne ti, onda oni u školi. Sjećaš li se da si dobio minus kada nisi htio niti pitati za glinamol jer si procijenio da je bolje dobiti minus, nego za to dati 15 kuna. Ja bih ti za to dala peticu. I na kraju tko je zapravo Job? ti ili tvoj tata koji je ocijedio sve moguće zalihe prihoda da zadovolji zahtjeve tvog odrastanja. Reci ti meni Jobe vjeruješ li ti u pravdu i znaš li IV. Božju zapovijed koja kaže: „Poštuj oca i majku da dugo živiš i da ti dobro bude na zemlji!” Umjesto ispunjavanja dužnosti traže li ponekad djeca svoja prava i plaču li da su ugrožena ako ih ne ostvare. Ne kažem da nema jadnika koji trpe zbog nezrelosti vlastitih roditelja i njihove neimaštine, nedostatka strpljenja i neznanja.

I tko je na kraju Job ti ili tvoj tata.

Rekla bih svi smo mi mali Jobovi i dobro je da jesmo, jer dok jesmo, svjesni smo svog identiteta kojeg možemo ostvariti samo priznavajući da ga nema bez patnje, boli, gubitka, poniženja i prepuštanja Božjoj volji.

Što reći tebi i ovom skupu velikih Jobova koji se trude da malim Jobovima usade nešto znanja o vjeri i to na kraju školske godine izmjere nečim što se zove ocjena. Ne zaboravimo pri tom: vjera je dar neba, dar ljubavi i ono što je najvažnije u usađivanju znanja o vjeri – ona je ljubav

koja diše i izvire iz vlastitog primjera življenja. Ništa ne može toliko usaditi znanje koliko ljubav i življenje naučavane istine. Ne zaboravimo da nije sve naša briga i da je vrijedno omogućiti da i u školskoj klupi svaki mali Job prepozna što mu je Bog dao, a što (uskratio) oduzeo na putu odrastanja u zrelog čovjeka. Važno je ne igrati se Boga u Jobovom životu, već ponizno priznati da je svatko od nas bio, jest i bit će kad-tad u ovom životu i mali Job.

Na kraju vas, dragi moji, molim za malo ljubavi i puno strpljenja, kada vas ne prepoznaju oni koji misle da vjeronauku nije mjesto u školi i molim vas za još više ljubavi kada je u pitanju rad u župi i svijest o tome da se vjeronauk ne može naučiti samo u školi. Molim vas nadalje za najviše ljubavi kada je u pitanju obitelj u kojoj odrastaju vaša djeca, jer ono što je u kolijevci života darovanom životu najpotrebnije zove se ljubav. U satima vaše nemoći sjetite se Joba koji nije napustio Boga, pa ga ne napuštajte ni vi. Dok je gorušičinog zrna vjere, vjerujte bit će i ploda. Neka vas prati Božji blagoslov u vašem radu i širenju radosne vijesti! Ne zaboravite živjeti radost ljubavi! Hvaljen Isus i Marija!

Danijela De Micheli Vitturi